

Choice Based Credit System Syllabus 2023-24

M.A. II SANSKRIT (NEP-OLD) वाङ्मय-पारङ्गत-संस्कृतम्

SEMESTER IV – चतुर्थसत्रम्

Indian Sanskrit Philosophy

भारतीय-संस्कृत दर्शनशास्त्रम् MSNS4T01 (B)

प्रथमप्रश्नपत्रम् - भारतीयदर्शन- अर्थसङ्ग्रहः

पूर्णाङ्काः - १०० लिखितपरीक्षाङ्काः ८०, अन्तर्गतपरीक्षाङ्काः - २०

● लौगाक्षिभास्करप्रणीतः अर्थसङ्ग्रहः

- * प्रथमः घटकः - मङ्गलाचरणम् –वेदलक्षणविचारः २५ अङ्काः
- * द्वितीयः घटकः - उत्पत्तिविधिः २५ अङ्काः
- * तृतीयः घटकः - विनियोगविधिः २५ अङ्काः
- * चतुर्थः घटकः - अधिकार-प्रयोगविधिः २५ अङ्काः

■ सन्दर्भग्रन्थाः

- १ अर्थसङ्ग्रहः- वाचस्पति उपाध्याय चौखम्बा ओरियन्टालिया, दिल्ली.
- २ अर्थसंग्रह - वासुदेवशास्त्री अभ्यंकर, पुणे
- ३ भारतीयदर्शन - वाचस्पती गैरोला, चौखम्बा प्रकाशन, दिल्ली.
- ४ भारतीयदर्शन-आचार्यबलदेव उपाध्याय, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी.

■ गृहकार्यम् / प्रकल्पाः

- प्रश्नपत्रस्वरूपम् - *टिप्पणी* स्वीकृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

प्रतिघटकप्रश्नसंरचना -

अ) दीर्घप्रश्नयोः एकस्य उत्तरं लिखत । ०८ अङ्काः ।

आ) लघुप्रश्नेषु द्वयोः उत्तरं लिखत । ०८ अङ्काः ।

वस्तुनिष्ठप्रश्नाः १६ अङ्काः ।

Choice Based Credit System Syllabus 2023-24

M.A. II SANSKRIT (NEP-OLD) वाङ्मय-पारङ्गत-संस्कृतम्

SEMESTER IV – चतुर्थसत्रम्

Indian Sanskrit Philosophy

भारतीय-संस्कृत दर्शनशास्त्रम् MSNS4T02 (B)

द्वितीयप्रश्नपत्रम् - भारतीयदर्शन- न्यायबिन्दुः

पूर्णाङ्काः - १०० लिखितपरीक्षाङ्काः ८०, अन्तर्गतपरीक्षाङ्काः - २०

- आचार्य धर्मकीर्ति विरचित न्यायबिन्दुः

- * प्रथमः घटकः - न्यायबिन्दु –परिचयः २५ अङ्काः
- * द्वितीयः घटकः - प्रत्यक्ष-परिच्छेदः २५ अङ्काः
- * तृतीयः घटकः - स्वार्थानुमान- परिच्छेदः २५ अङ्काः
- * चतुर्थः घटकः - परार्थानुमान- परिच्छेदः २५ अङ्काः

- सन्दर्भग्रन्थाः

- १ न्यायबिन्दु – अनु. गोविन्दचन्द्र, दर्शन प्रतिष्ठान, जयपुर
- २ न्यायबिन्दु – चौखम्बा-संस्कृत-सीरिज, बनारस
- ३ भारतीयदर्शन – वाचस्पती गैरोला, चौखम्बा प्रकाशन, दिल्ली.
- ४ भारतीयदर्शन-आचार्यबलदेव उपाध्याय, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी.

- गृहकार्यम् / प्रकल्पाः

- प्रश्नपत्रस्वरूपम् - *टिप्पणी* स्वीकृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

प्रतिघटकप्रश्नसंरचना -

- इ) दीर्घप्रश्नयोः एकस्य उत्तरं लिखत । ०८ अङ्काः ।
 - ई) लघुप्रश्नेषु द्वयोः उत्तरं लिखत । ०८ अङ्काः ।
- वस्तुनिष्ठप्रश्नाः १६ अङ्काः ।

Choice Based Credit System Syllabus 2023-24

M.A. II SANSKRIT (NEP-OLD) वाङ्मय-पारङ्गत-संस्कृतम्

SEMESTER IV – चतुर्थसत्रम्

Elective Course (MSNS4T03 (A) is Compulsory all Cores)

तृतीयप्रश्नपत्रम् - Elective (A)

पूर्णाङ्काः - १०० लिखितपरीक्षाङ्काः ८०, अन्तर्गतपरीक्षाङ्काः - २०

* प्रथमः घटकः - नारदीय शिक्षा परिचयः	२५ अङ्काः
* द्वितीयः घटकः - याज्ञवल्क्य शिक्षा परिचयः	२५ अङ्काः
* तृतीयः घटकः - नास्तिकदर्शन-परिचयः	२५ अङ्काः
* चतुर्थः घटकः - आस्तिकदर्शन-परिचयः	२५ अङ्काः

■ सन्दर्भग्रन्थाः

१. नारदीय शिक्षा – श्रीपीताम्बरापीठ संस्कृत-परिषद, दतिया
२. नारदीय शिक्षा – राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः तिरुपति
३. याज्ञवल्क्य शिक्षा - नरेश झा, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
४. याज्ञवल्क्य शिक्षा – उदयनाथ झा, चौखम्बा पब्लिशर्स, वाराणसी
५. भारतीयदर्शन – वाचस्पती गैरोला, चौखम्बा प्रकाशन, दिल्ली.
६. भारतीयदर्शन-आचार्यबलदेव उपाध्याय, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी.

■ गृहकार्यम् / प्रकल्पाः

■ प्रश्नपत्रस्वरूपम् - *टिप्पणी* स्वीकृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

प्रतिघटकप्रश्नसंरचना -

- उ) दीर्घप्रश्नयोः एकस्य उत्तरं लिखत । ०८ अङ्काः ।
 - ऊ) लघुप्रश्नेषु द्वयोः उत्तरं लिखत । ०८ अङ्काः ।
- वस्तुनिष्ठप्रश्नाः १६ अङ्काः ।

OR

Choice Based Credit System Syllabus 2023-24

M.A. II SANSKRIT (NEP-OLD) वाङ्मय-पारङ्गत-संस्कृतम्

SEMESTER IV – चतुर्थसत्रम्

Elective Course (MSNS4T03 (B) is Compulsory all Cores)

तृतीयप्रश्नपत्रम् - Elective (B)

पूर्णाङ्काः - १०० लिखितपरीक्षाङ्काः ८०, अन्तर्गतपरीक्षाङ्काः - २०

* प्रथमः घटकः - संस्कृत-शास्त्रपरिचयः वास्तुशास्त्रम्	२५ अङ्काः
* द्वितीयः घटकः - वृक्षायुर्वेदः (अध्याय – ५५)	२५ अङ्काः
* तृतीयः घटकः - अर्वाचीनसंस्कृतसाहित्येतिहासः	२५ अङ्काः
* चतुर्थः घटकः - संस्कृत- पञ्चमहाकाव्यानि- परिचयः	२५ अङ्काः

■ सन्दर्भग्रन्थाः

१. बृहत्संहिता- वराहमिहिरकृत, कै. जनार्दन हरी आठल्ये, वरदा, सेनापती बापट मार्ग पुणे.
२. संस्कृतशास्त्रों का इतिहास:-बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा संस्कृत भवन, वाराणसी
३. वृक्षायुर्वेद – श्रीकृष्ण जुगनू, चौखम्बा संस्कृत सीरीज अफिस, वाराणसी
४. अर्वाचीनसंस्कृतसाहित्य – डॉ. श्री. भा. वर्णेकर, भारतीय विद्याभवन प्रकाशन
५. भारतीय साहित्याचा इतिहास- भाग १- सिन्धु डांगे, महाराष्ट्र राज्य ग्रंथनिर्मितीमंडळ

■ गृहकार्यम् / प्रकल्पाः

- प्रश्नपत्रस्वरूपम् - *टिप्पणी* स्वीकृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

प्रतिघटकप्रश्नसंरचना -

क) दीर्घप्रश्नयोः एकस्य उत्तरं लिखत । ०८ अङ्काः ।

ख) लघुप्रश्नेषु द्वयोः उत्तरं लिखत । ०८ अङ्काः ।

वस्तुनिष्ठप्रश्नाः १६ अङ्काः ।

Choice Based Credit System Syllabus 2023-24

M.A. II SANSKRIT (NEP-OLD) वाङ्मय-पारङ्गत-संस्कृतम्

SEMESTER IV – चतुर्थसत्रम्

CORE (MSNS4T04 (A) is Compulsory all Cores)

चतुर्थप्रश्नपत्रम् - CORE (A)

पूर्णाङ्काः - १०० लिखितपरीक्षाङ्काः ८०, अन्तर्गतपरीक्षाङ्काः - २०

* प्रथमः घटकः - अर्थशास्त्रम् (अधिकरण – ७)	२५ अङ्काः
* द्वितीयः घटकः - वराहमिहिरकृता बृहत्संहिता-
वास्तुविद्या- उदकार्गलम्	२५ अङ्काः
* तृतीयः घटकः - वराहमिहिरकृता बृहत्संहिता-
वृक्षायुर्वेद- प्रासादलक्षणम्	२५ अङ्काः
* चतुर्थः घटकः - नारदस्मृति-परिचयः	२५ अङ्काः

■ सन्दर्भग्रन्थाः

१. बृहत्संहिता- वराहमिहिरकृत, कै. जनार्दन हरी आठल्ये, वरदा, सेनापती बापट मार्ग पुणे.
२. संस्कृतशास्त्रों का इतिहास:-बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा संस्कृत भवन, वाराणसी
३. वाराही बृहत्संहिता- खेमराज, श्रीकृष्णदास प्रकाशन बम्बई
४. कौटिल्य अर्थशास्त्र-र.प.कंगले, महाराष्ट्र राज्य ग्रंथनिर्मिती मंडळ, पुणे.
५. कौटिल्य अर्थशास्त्र- वाचस्पति गेरोला, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी
६. नारदस्मृति- डॉ. रामचन्द्र वर्मा, डायनेमिक पब्लिकेशन, मेरठ

■ गृहकार्यम् / प्रकल्पाः

- प्रश्नपत्रस्वरूपम् - *टिप्पणी* स्वीकृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

प्रतिघटकप्रश्नसंरचना -

ऐ) दीर्घप्रश्नयोः एकस्य उत्तरं लिखत । ०८ अङ्काः ।

ए) लघुप्रश्नेषु द्वयोः उत्तरं लिखत । ०८ अङ्काः ।

वस्तुनिष्ठप्रश्नाः १६ अङ्काः ।

OR

Choice Based Credit System Syllabus 2023-24

M.A. II SANSKRIT (NEP-OLD) वाङ्मय-पारङ्गत-संस्कृतम्

SEMESTER IV – चतुर्थसत्रम्

CORE (MSNS4T04 (B) is Compulsory all Cores)

चतुर्थप्रश्नपत्रम् - CORE (B)

पूर्णाङ्काः - १०० लिखितपरीक्षाङ्काः ८०, अन्तर्गतपरीक्षाङ्काः - २०

* प्रथमः घटकः - अर्थशास्त्रम् (अधिकरण – १)	२५ अङ्काः
* द्वितीयः घटकः - अष्टादशपुराणानां संक्षिप्त परिचय	२५ अङ्काः
* तृतीयः घटकः - : रुद्रदामनस्य जुनागढ प्रस्तरलेख शक ७२	२५ अङ्काः
* चतुर्थः घटकः - एहोळ' द्वितीय पुलकेशी – प्रशस्ती	२५ अङ्काः

सन्दर्भग्रन्थाः

१. कौटिल्य अर्थशास्त्र-र.प.कंगले, .महाराष्ट्र राज्य ग्रंथनिर्मिती मंडळ, पुणे.
२. पुराण-परिशीलनः पंडित गिरिधर शर्मा चतुर्वेदी, बिहार राष्ट्रभाषा परिषद्, पटना
३. पुराभिलेखविद्या –सौ.शोभना लक्ष्मण गोखले, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
४. .पुरातत्वविद्या-शान्ताराम भालचन्द्र देव, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
५. कौटिल्य अर्थशास्त्र- वाचस्पति गेरोला , चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी

■ गृहकार्यम् / प्रकल्पाः

- प्रश्नपत्रस्वरूपम् - *टिप्पणी* स्वीकृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

प्रतिघटकप्रश्नसंरचना -

अ) दीर्घप्रश्नयोः एकस्य उत्तरं लिखत । ०८ अङ्काः ।

आ) लघुप्रश्नेषु द्वयोः उत्तरं लिखत । ०८ अङ्काः ।

वस्तुनिष्ठप्रश्नाः १६ अङ्काः ।